

og lignende samt indholdet af aflåste genstande (§ 409, stk. 1, nr. 1), og henlagt til politiet ved de mindre byrdefulde ransagninger (§ 409, stk. 1, nr. 2). I det sidstnævnte tilfælde er der hjemmel i retsplejelovens § 341 til at indbringe eventuelle tvister om ransagningen for retten.

Stk. 3, 1. pkt., indeholder en udtrykkelig regulering af adgangen til at foretage ransagning af meddelelser, der befinder sig hos den mistænkte, og som hidrører fra personer, der er vidneudelukkede i medfør af retsplejelovens § 143, stk. 1, samt disses medhjælpere, jf. § 143, stk. 4. Ransagning af kommunikation og notater, der befinder sig hos den vidneudelukkede er reguleret i § 411, stk. 3. Reglen er begrundet i det særlige tillidsforhold, der bør kunne være i forhold til de nævnte personer. Bestemmelsen omfatter ikke de i § 143, stk. 3, omhandlede personer samt disses medhjælpere, jf. § 143, stk. 4, dvs. personer, der er undergivet en lovbestemt tavshedspligt, men hvor det beror på rettens afgørelse, hvorvidt deres vidneforklaring skal afskæres.

Omfattet af bestemmelsen er f.eks. breve fra den mistænkte præst, læge eller forsvarer samt deres medhjælpere. Reglen omfatter i modsætning til § 411, stk. 3; ikke den mistænkte notater vedrørende et møde med en vidneudelukket person, idet en regel herom ville give den mistænkte mulighed for at bringe alle sine notater i ly for politiets ransagning ved at hævde, at der er tale om notater fra møder med en forsvarer, læge mv. Af tilsvarende grunde må politiet også vedrørende korrespondance have mulighed for at sikre sig, at der virkelig er tale om kommunikation med en vidneudelukket person. Det kan således være nødvendigt for politiet at gennemse materialet for at konstatere, om det er undtaget fra ransagning, når dette ikke umiddelbart fremgår af materialet.

Hvis politiet under ransagning hos en mistænkt støder på en konvolut, som synes at indeholde et brev fra den mistænkte forsvarer, må politiet undlade at åbne konvolutten. Såfremt der er grundlag for mistanke om, at konvolutten indeholder andet end de fra ransagning undtagne meddelelser, må politiet imidlertid kunne foretage en foreløbig beslaglæggelse af konvolutten med henblik på at få rettens afgørelse af, hvorvidt konvolutten kan åbnes til konstatering af dens indhold. Såfremt indholdet viser sig at være kommunikation med de af § 143, stk. 1, omfattede personer eller disses medhjælpere, jf. § 143, stk. 4, kan ransagning ikke foretages, medmindre retten træffer beslutning herom i medfør af § 143, stk. 2. Findes der ikke grundlag herfor, kan meddelelsen ikke anvendes som bevis eller konfiskeres, og beslaglæggelsen må ophæves.

Dette gælder dog ikke, hvis meddelelserne giver anledning til, at der rejses sigtelse for et ulovligt forhold mod den vidneudelukkede person selv. Opstår mistanken først på grundlag af ransagningen, må politiet efter omstændighederne være berettiget til at foretage en foreløbig beslaglæggelse af den pågældende skriftlige meddelelse med henblik på rettens efterfølgende godkendelse af ransagning og beslaglæggelse. Træffer retten bestemmelse om åbning af breve, og konstaterer retten herunder, at det eventuelt kan danne grundlag for en sigtelse mod den vidneudelukkede person selv, kan retten gøre politiet bekendt med indholdet, for at politiet kan træffe bestemmelse om, hvorvidt den pågældende findes at burde sigtes.

I sager om økonomisk kriminalitet, hvor større mængder materiale skal beslaglægges, er det ikke altid praktisk muligt allerede under ransagningen at udskille det materiale, som er beskyttet mod ransagning. Problemet vil formentlig især opstå, hvor det ikke ved ransagningen hos den mistænkte er muligt at få dennes bistand til udskillelse af kommunikation med vidneudelukkede personer. I disse tilfælde må udskillelse af det fra ransagning undtagne materiale ske under gennemgangen af dokumenterne efter beslaglæggelse.

Bestemmelsen i *stk. 3, 2. pkt.*, indebærer, at der ydes journalister mfl. en beskyttelse mod ransagning, der svarer til bestemmelsen i § 145 om fritagelse for vidnepligt. Dette betyder, at der ikke kan foretages ransagning hos den mistænkte af materiale, der indeholder de i § 145 nævnte oplysninger, og som hidrører fra en person, der efter § 145 er fritaget for at afgive forklaring som vidne i sagen. Ransagning vil dog kunne finde sted, såfremt betingelserne efter § 146 for at pålægge vidnepligt er opfyldt. Ved materiale forstås ikke blot brevveksling og andre skriftlige optegnelser, men også f.eks. lyd- og billedoptagelser.

Ransagning hos ikke mistænkte

Til § 411

Bestemmelsen indeholder reglerne om ransagning over for personer, der ikke er mistænkte. Bestemmelsen afløser sammen med § 410, retsplejelovens kapitel 5, § 11, og svarer til den danske retsplejelovs § 795.

Selv om det i praksis er sjældent, at der er behov for at kunne gennemtvinge en ransagning mod en ikke mistænkt, findes de materielle betingelser for gennemførelsen af en sådan ransagning – i lighed med gældende ret – at burde fastlægges i retsplejeloven.

Hvis en ikke mistænkt ikke meddeler samtykke til ransagning, kan ransagning alene ske efter betingel-